

Συνέντευξη | **ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ**, γενικός γραμματέας Δημόσιας Υγείας του υπουργείου Υγείας

Τέλος το αμαρτωλό ΚΕΕΛΠΝΟ, νέα αρχή με

Μέσα σε μια πραγματικότητα που επιβάλλει την αλλαγή θεσμικού πλαισίου του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), αλλά και αλλαγή του ονόματός του για να σηματοδοτήσει τη νέα του εποχή, ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Υγείας επιχειρεί την εκκίνηση του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ). Ο Γιάννης Μπασκόζος μιλά στην «Εφ.Συν.» για τον νέο φορέα που θα αντικαταστήσει το ΚΕΕΛΠΝΟ σε μια προσπάθεια να αφήσει πίσω τα κακώς κείμενα, έτσι όπως αναδεικνύονται από σειρά δικαστικών ερευνών και διαχειριστικών ελέγχων που βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά και την άναρχη θεσμική εικόνα του. Ωστόσο, θα αξιοποιηθούν πλήρως η εμπειρία, η επιχειρησιακή δυνατότητα και η μέχρι τώρα συμβολή του ΚΕΕΛΠΝΟ στην προάσπιση της Δημόσιας Υγείας στη χώρα.

• **Ποιος ήταν ο λόγος που επέβαλε την αλλαγή θεσμικού πλαισίου και ονόματος στο ΚΕΕΛΠΝΟ;**

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει σήμερα τη λειτουργία του ΚΕΕΛΠΝΟ είναι κατά κοινή ομολογία ελλιπές και δεν διαθέτει συνοχή. Λόγω της μετεξέλιξης του Κέντρου Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων (ΚΕΕΛ) σε ΚΕΕΛΠΝΟ, δυνάμει των προβλέψεων του άρθρου 20 του ν. 3370/2005, νομοθετικές διατάξεις που διέπουν το εν λόγω Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορα νομοθετήματα, ενώ, εξαιτίας μη έκδοσης του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στο άρθρο 20 του ν. 3370/2005 για τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΚΕΕΛΠΝΟ, για τη λειτουργία του εφαρμόζεται ακόμη ο Εσωτερικός Κανονισμός του ΚΕΕΛ. Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι το ΚΕΕΛ είχε σαφώς στενότερους σκοπούς και σε καμία περίπτωση ο ρόλος του για τη Δημόσια Υγεία δεν μπορεί να ταυτίζεται με αυτόν του ΚΕΕΛΠΝΟ.

Εξαιτίας όλων αυτών, μέχρι και σήμερα δεν έχουν θεσμοθετηθεί οργανικές θέσεις για το προσωπικό του φορέα, δεν έχουν ενεργοποιηθεί οι διευθύνσεις που ορίζει ο νόμος και δεν έχει υπάρξει ένα συνεκτικό, σαφές και αποτελεσματικό πλαίσιο για την οργάνωσή του. Αντιθέτως, το ΚΕΕΛΠΝΟ σταδιακά επεκτάθηκε οργανωτικά και διοικητικά μέσω της ίδρυσης γραφείων και άλλων οργανωτικών μονάδων με αποφάσεις του διοικητικού του συμβουλίου, πρακτική που δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην πράξη, εξαιτίας επικαλυφθέντων αρμοδιοτήτων, δημιουργίας γραφείων υπό τον πρόεδρο ή τον διευθυντή εκτός οργανωτικής πυραμίδας κ.λπ. Εξάλλου, και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στη σχετική Έκθεση Διαχειριστικού Ελέγχου, ο οποίος διενεργήθηκε το 2016, βαθμολόγησε με τη μικρότερη δυνατή βαθμολογία το ΚΕΕΛΠΝΟ κατά το κεφάλαιο αξιολόγησης που διέπει το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του.

Αποτέλεσμα αυτής της πραγματικότητας ήταν να υπάρξουν σοβαρές συνέπειες και για το προσωπικό του φορέα: λόγω της μη κατοχής οργανικών θέσεων, οι υπάλληλοι του ΚΕΕΛΠΝΟ δεν μπορούν με το ισχύον σήμερα καθεστώς να συμμετέχουν στις διαδικασίες κινητικότητας του Δημοσίου και ήδη από το 2016,

μετά τον έλεγχο του Γενικού Λογιστηρίου, δεν λαμβάνουν επιδόματα ευθύνης, ενώ μάλιστα εκκρεμεί και η αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντων των επιδομάτων ευθύνης που έλαβαν από 01.01.2013 και έπειτα, λόγω αναντιστοιχίας των οργανωτικών μονάδων του φορέα με τις οργανωτικές μονάδες που προβλέπονται στον δημόσιο τομέα (Τμήμα, Διεύθυνση, Γενική Διεύθυνση).

Η συγκεκριμένη πραγματικότητα επομένως επιβάλλει την αλλαγή θεσμικού πλαισίου του φορέα. Η αλλαγή και του ονόματός του αποτελεί σηματοδότηση της νέας εποχής του, ώστε ο φορέας που θα αντικαταστήσει το ΚΕΕΛΠΝΟ να εκκινήσει χωρίς να συνδέεται με τη μέχρι τώρα διαδρομή του ΚΕΕΛΠΝΟ, τη θεσμική εικόνα που περιέγραψε, αλλά και σειρά δικαστικών ερευνών, διαχειριστικών ελέγχων κ.λπ. που βρίσκονται σε εξέλιξη για τη διερεύνηση πράξεων και παραλείψεων οι οποίες, αν όντως διεπράχθησαν, έλαβαν χώρα κατά κατάχρηση των ευνοϊκών ρυθμίσεων που ίσχυαν για το ΚΕΕΛΠΝΟ και κατ'εκμετάλληση του παραπάνω θεσμικού πλαισίου που ρύθμιζε τη λειτουργία του. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι ο ΕΟΔΥ, ο νέος φορέας, δεν θα αξιοποιήσει πλήρως την εμπειρία, την επιχειρησιακή δυνατότητα και τη μέχρι τώρα συμβολή του ΚΕΕΛΠΝΟ για την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας στη χώρα.

• **Γιατί επελέγη το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και τι σημαίνει αυτό πρακτικά;**

Το ΚΕΕΛΠΝΟ απολάμβανε, από την ίδρυσή του ως ΚΕΕΛ μέχρι και πρόσφατα, εξαιρέσεις από τις περισσότερες προβλέψεις που ισχύουν για τους δημόσιους φορείς (τήρησης κανόνων Δημοσίου Λογιστικού, πλήρους υπαγωγής στις προβλέψεις περί προμηθειών του Δημοσίου κ.λπ.), ενώ μέχρι και σήμερα ανήκει μεν στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, αλλά ως φορέας του ιδιωτικού τομέα. Με την επιλογή της θεσμικής συγκρότησης του ΕΟΔΥ ως ΝΠΔΔ ο νέος φορέας εντάσσεται στον στενό δημόσιο τομέα, μη απολαμβάνοντας τέτοιες εξαιρέσεις -κάτι που πρακτικά ισχύει ήδη από τις αρχές του 2016- ενώ ταυτόχρονα εισάγονται εγγυήσεις προστασίας των εργασιακών δικαιωμάτων του συνό-

Το ΚΕΕΛΠΝΟ απολάμβανε, από την ίδρυσή του ως ΚΕΕΛ μέχρι και πρόσφατα, εξαιρέσεις από τις περισσότερες προβλέψεις που ισχύουν για τους δημόσιους φορείς, ενώ μέχρι και σήμερα ανήκει μεν στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, αλλά ως φορέας του ιδιωτικού τομέα. Με την επιλογή της θεσμικής συγκρότησης του ΕΟΔΥ ως ΝΠΔΔ ο νέος φορέας εντάσσεται στον στενό δημόσιο τομέα, μη απολαμβάνοντας τέτοιες εξαιρέσεις

Για πρώτη φορά εισάγεται συνεκτικό και σαφές πλαίσιο για τη λειτουργία Κέντρων Αναφοράς. Προβλέπεται ότι με απόφαση του υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του ΕΣΥΔΥ, καθορίζεται ο αριθμός των Κέντρων Αναφοράς για συγκεκριμένα θέματα Δημόσιας Υγείας, η σκοπιμότητά τους αναφορικά με κάθε νόσημα, η γεωγραφική κατανομή τους ανά την επικράτεια, ο τρόπος χρηματοδότησής τους, οι προδιαγραφές και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη λειτουργία τους

Για λόγους ισότητας, αλλά και λόγω της νομικής μορφής που προτάχθηκε, οι υπάλληλοι του ΕΟΔΥ θα είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Επομένως στο άρθρο 15 παρ. 4 προβλέφθηκε ότι όλοι οι σημερινοί υπάλληλοι του ΚΕΕΛΠΝΟ θα είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και οφείλουν να διακόψουν εντός δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου την άσκηση οποιασδήποτε φύσεως ιδιωτικού έργου

λου του προσωπικού του, εξαιτίας της εφαρμογής πλέον του Υπαλληλικού Κώδικα.

• **Τι είναι αυτό που αλλάζει με τη νομοθετική πρωτοβουλία σας; Μπορείτε να μας δώσετε συγκεκριμένες αναφορές σε αλλαγές που επέρχονται;**

1 Η σχέση του ΕΟΔΥ με το νεοδιοργανωθέν Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας (ΕΣΥΔΥ): Προτείνεται η εναρμόνιση των αρμοδιοτήτων τους και η κατά περιπτώσεις στενή συνεργασία τους. Για παράδειγμα, αφαιρέθηκε από τους σκοπούς του νέου φορέα η υποβολή εισηγήσεων προς τον υπουργό Υγείας για τον σχεδιασμό αντιμετώπισης ζητημάτων Δημόσιας Υγείας, καθώς αποτελεί πλέον αρμοδιότητα του ΕΣΥΔΥ, ενώ, περαιτέρω, προβλέφθηκε στα μέσα επίτευξης των σκοπών του ΕΟΔΥ, προς τον σκοπό εναρμόνισης αρμοδιοτήτων, ότι «σε περιπτώσεις κάθε έκτακτης ανάγκης που δημιουργεί κίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία, ο ΕΟΔΥ, υπό την εποπτεία του ΕΣΥΔΥ και του υπουργού Υγείας, επεμβαίνει άμεσα με κινητές μονάδες, ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και κάθε πρόσφορο μέσο για την προστασία της Δημόσιας Υγείας».

2 Η διοίκηση του ΕΟΔΥ: Προτείνεται η διοίκησή του από επταμελές διοικητικό συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, που διορίζεται με απόφαση του υπουργού Υγείας, και αποτελείται από καταξιωμένα και αναγνωρισμένα πρόσωπα του επιστημονικού χώρου του ιδιωτικού τομέα ή της δημόσιας διοίκησης, ιδίως επιστήμονες υγείας, που μπορούν με τις γνώσεις και την πείρα τους να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των σκοπών του Οργανισμού, χωρίς πλέον εκπροσώπους φορέων όπως η Εκκλησία της Ελλάδος ή ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος.

3 Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αρμοδιότητα του ΕΟΔΥ για τη συμβολή στην έρευνα, με κριτήριο τις προτεραιότητες υγείας του πληθυσμού μέσω διοργάνωσης και χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Για τον λόγο αυτό προβλέφθηκε η ίδρυση στον νέο φορέα Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ).

4 Η διασφάλιση της δυνατότητας του ΕΟΔΥ να μπορεί, σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, να

► Στην **ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ**

τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας

διαχειρίζεται πόρους εκτός της χρονοβόρας διαδικασίας των δημόσιων προμηθειών. Η λύση που προτείνεται είναι η παραπομπή σε διαδικασία που προβλέπεται ήδη στον πρόσφατο νόμο περί δημοσίων συμβάσεων, υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Πρόκειται για ρύθμιση που αφενός εξασφαλίζει την απαιτούμενη ευελιξία, ώστε ο νέος φορέας να μπορεί να ανταποκριθεί με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα σε επείγουσες και απρόβλεπτες για τη Δημόσια Υγεία καταστάσεις, αφετέρου όμως προβλέπει ασφαλιστικές δικλίδες ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα καταστρατήγησης της εν λόγω ευελιξίας και εκμετάλλευσής της για σκοπούς που βλάπτουν το δημόσιο συμφέρον.

5 Για πρώτη φορά εισάγεται συνεκτικό και αφές πλαίσιο για τη λειτουργία Κέντρων Αναφοράς. Προβλέπεται ότι με απόφαση του υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του ΕΣΥΔΥ, καθορίζεται ο αριθμός των Κέντρων Αναφοράς για συγκεκριμένα θέματα Δημόσιας Υγείας, η σκοπιμότητά τους αναφορικά με κάθε νόσημα, η γεωγραφική κατανομή τους ανά την επικράτεια, ο τρόπος χρηματοδότησής τους, οι προδιαγραφές και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη λειτουργία τους. Η ρύθμιση αυτή αντικαθιστά τη μέχρι τώρα κυρίαρχη αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΕΕΛΠΝΟ να αναγνωρίζει Εργαστήρια και Τμήματα ΑΕΙ, επιτρέπει να κατανέμονται αυτά σε όλη την επικράτεια, χωρίς αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων, αντιθέτως δε εισάγεται με σκοπό να καλυφθεί κάθε νόσημα με ενδιαφέρον για τη Δημόσια Υγεία, να εξοικονομηθούν πόροι και να εξυπηρετηθεί με τον βέλτιστο τρόπο το δημόσιο συμφέρον.

6 Για το Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (ΚΕΔΥ) και τα εργαστήρια του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (ΠΕΔΥ), η σχετική ρύθμιση αποσκοπεί στο να προωθηθεί το μοντέλο λειτουργίας που αποδείχθηκε ως πιο επιτυχημένο έως σήμερα, δηλαδή η συνεργασία του ΕΟΔΥ με λοιπούς φορείς για τη λειτουργία τους. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το Δίκτυο αυτό Δημόσιων Εργαστηρίων, για την ανάπτυξη του οποίου δαπανήθηκαν πολύ σημαντικοί πόροι, σήμερα υπολειτουργεί, καθώς το ΚΕΔΥ λειτουργεί μόνον εν μέρει, ενώ από τα υφιστάμενα επτά ΠΕΔΥ, μόνον

αυτά της Θεσσαλίας και της Κρήτης βρίσκονται σε λειτουργία, σε συνεργασία με τα αντίστοιχα Πανεπιστήμια, με αποτέλεσμα την κατασπατάληση πόρων και τη ζημία του δημοσίου συμφέροντος.

7 Κατάργηση δυνατότητας διάθεσης προσωπικού: η δυνατότητα που έχει μέχρι σήμερα το ΚΕΕΛΠΝΟ να διαθέτει προσωπικό του σε μόνιμη βάση σε φορείς υγείας ανά την επικράτεια μπορεί να εξυπηρετούσε πραγματικές ανάγκες κατά το παρελθόν (π.χ. την αναγκαία στελέχωση των Μονάδων Ειδικών Λοιμώξεων των νοσοκομείων της χώρας), σήμερα όμως η εξαιρετική και μοναδική στον δημόσιο τομέα αυτή δυνατότητα δεν υπακούει στις σύγχρονες αρχές διαφάνειας και χρηστής διοίκησης. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι σήμερα περίπου τα 2/5 του μόνιμου προσωπικού του ΚΕΕΛΠΝΟ υπηρετούν με καθεστώς διάθεσης αορίστου χρονικού διαστήματος σε έτερους φορείς, πολλοί δε εξ αυτών προσελήφθησαν και διατέθηκαν χωρίς ποτέ να υπηρετήσουν στον φορέα, με συνέπεια ο τελευταίος να επιβαρύνεται με μισθολογικό κόστος πέραν των αναγκών του, αλλά και να προκύπτουν πρακτικά προβλήματα σχετικά με την παρακολούθηση της υπηρεσιακής κατάστασης προσωπικού που δεν βρίσκεται με φυσική παρουσία στον φορέα, αλλά διάσπαρτο

σε όλη την επικράτεια.

• Τι προβλέπεται για όλες τις κατηγορίες προσωπικού του ΚΕΕΛΠΝΟ;

Κυρίαρχο γνώμονα της νομοθετικής πρωτοβουλίας αποτέλεσε η διασφάλιση όλων των θέσεων εργασίας στο ΚΕΕΛΠΝΟ, τόσο για το προσωπικό που υπηρετεί σήμερα στις υπηρεσίες και δομές του όσο και για το προσωπικό που έχει διατεθεί από το ΚΕΕΛΠΝΟ σε τρίτους φορείς, δεδομένης της σχετικής δυνατότητας διάθεσης που έχει βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Η ρύθμιση που υιοθετήθηκε προβλέπεται στο άρθρο 15 παρ. 3: «Υπάλληλοι του ΚΕΕΛΠΝΟ που υπηρετούν βάσει σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε φορείς εκτός ΚΕΕΛΠΝΟ, με οποιοδήποτε καθεστώς διάθεσης, επιτρέπεται να μεταταγούν στους ανωτέρω φορείς που υπηρετούν, με αίτηση που υποβάλλουν εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Η μετάταξη διενεργείται με κοινή απόφαση του υπουργού Υγείας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας υποδοχής, σε κενή θέση κλάδου της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας και, εάν δεν υπάρχει, σε προσωποπαγή θέση που συστήνεται με

την απόφαση αυτή. Εάν είτε δεν υποβληθεί αίτηση από τον υπάλληλο ή απορριφθεί η αίτηση για μετάταξη, κατατάσσεται σε κενή οργανική θέση στις υπηρεσίες του ΕΟΔΥ». Η εν λόγω προτεινόμενη διάταξη εξασφαλίζει ότι δεν θα υπάρξει καμία αιφνίδια υπηρεσιακή μεταβολή για κανέναν υπάλληλο, όποιος ειδικότητας και αν είναι, ενώ η συνέχιση της εκτέλεσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων είτε στον ΕΟΔΥ είτε στον φορέα όπου σήμερα υπηρετεί επαφίεται στην προσωπική του επιλογή.

Για λόγους ισότητας, αλλά και λόγω της νομικής μορφής που προτάχθηκε, οι υπάλληλοι του ΕΟΔΥ θα είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Επομένως, στο άρθρο 15 παρ. 4 προβλέφθηκε ότι όλοι οι σημερινοί υπάλληλοι του ΚΕΕΛΠΝΟ θα είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και οφείλουν να διακόψουν εντός δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου την άσκηση οποιασδήποτε φύσεως ιδιωτικού έργου. Κατά τα λοιπά θα εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Υπαλληλικού Κώδικα, για την παροχή άδειας για άσκηση ιδιωτικού έργου από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο, ώστε οι υπάλληλοι του ΕΟΔΥ να μπορούν να συνεχίσουν να ασκούν παράλληλα, για παράδειγμα, επιστημονικό ή εκπαιδευτικό έργο χωρίς δυσχέρειες.

Αναφορικά με τους γιατρούς που εργάζονται στο ΚΕΕΛΠΝΟ, προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 4 ότι: «Υπάλληλοι που υπηρετούν ως ιατροί Π.Ε. στον ΕΟΔΥ εντάσσονται, κατόπιν αιτήσεώς τους και μετά από κρίση του Συμβουλίου Επιλογής Ιατρών Δημόσιας Υγείας του άρθρου 11 του ν. 3172/2003, στον κλάδο Ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, σε οργανικές θέσεις του κλάδου που θα συσταθούν στον ΕΟΔΥ δυνάμει του εσωτερικού του κανονισμού». Κατά τον τρόπο αυτό ικανοποιείται ένα πάγιο και δίκαιο αίτημα των συγκεκριμένων εργαζομένων, να ενταχθούν, λόγω ακριβώς των καθηκόντων τους, στον κλάδο Ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, εφόσον το επιθυμούν, με τις αντίστοιχες μισθολογικές αποδοχές, ώστε να μπορούν απεριόριστοι να αφοσιωθούν στο πολύτιμο για τη Δημόσια Υγεία έργο τους στον Εθνικό Φορέα Δημόσιας Υγείας.

Τέλος, η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 8 παρ. 5, δυνάμει της οποίας προβλέπεται η καταβολή εφημερίων και αποζημίωσης για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, καθώς και για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου (κατά τις νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και τις εξαιρεσιμες ημέρες), διασφαλίζει αφενός ότι ο νέος Οργανισμός θα μπορεί να λειτουργεί με επιχειρησιακή ετοιμότητα σε 24ωρη βάση, ενώ αφετέρου κατοχυρώνει και τα σχετικά εργασιακά και μισθολογικά δικαιώματα του προσωπικού του.